

THE MOST COMMON ACUTE DISEASES DIAGNOSED FOR PATIENTS CONSULTING GENERAL PRACTITIONERS DURING DIFFERENT SEASONS

Beatričė Aleksaitė, Agnė Andriuškevičiūtė, Erika Lingytė

Lithuanian university of health sciences, faculty of medicine

ABSTRACT

Introduction: A general practitioner is the first health care stage that is sought by patients for the purpose of controlling chronic diseases, diagnosing and treating acute diseases.

Objectives: 1. To determine the distribution of the most common acute diseases in different age groups. 2. To determine the most common acute diseases during the seasons of autumn, winter, and spring.

Methods: The study was conducted over the period from April 2015 to March 2016. Anonymous questionnaires were used and filled by general practitioners during patient visits to collect data including the date of the visit, age, gender and the ICD-10-CM code of a chronic disease in cases the disease was the reason the patient sought the general practitioner. In total, the study involved 10 general practitioners who collected data on 1855 randomly selected patients that were consulting a general practitioner and only patients suffering from a chronic disease were included (713 patients). Five most common diseases were selected from each season. Patients were sorted into six groups according to their age: ≤ 17 y, 18 – 24 y, 25 – 34 y, 35 – 49 y, 50 – 64 y, ≥ 65 y.

Data was analyzed using the SPSS 20.0 statistical package. A statistical difference was considered significant at the level of $p < 0.05$.

Results: 305 acute diseases were diagnosed during autumn. The most often cases were: J06.9 acute upper respiratory infection, unspecified (73 cases, 23.9 percent of all acute diseases diagnosed during autumn), J00 acute nasopharyngitis (26 cases, 8.5 percent), J20.9 acute bronchitis, unspecified (21 cases, 6.9 percent), J02.9 acute pharyngitis, unspecified (16 cases, 5.2 percent), J04.1 acute tracheitis (12 cases, 3.9 percent).

A statistically significant association was found between the most often cases of acute diseases and the age groups ($p < 0.001$). Acute upper respiratory infection was the most often case in the group of ≤ 17 y patients - 276 cases (65 percent of all patients suffering from these diseases and 84.1 percent of all diseases in this age group). Nervous system diseases were common for the group of 35-49 y patients – 14 cases (50 percent of all patients suffering from these diseases and 13 percent of all diseases in this age group). Circulatory system diseases were common for the group of ≥ 65 y patients – 9 cases (47.4 percent of all patients suffering from these diseases, 16.4 percent of all acute diseases in this age group).

Conclusions: 1. Acute diseases usually vary in different age groups of patients. 2. It appears that upper respiratory diseases are common during all seasons.

DAŽNIAUSIAI ŠEIMOS GYDYTOJŲ NUSTATOMI BESIKREIPIANČIŲ PACIENTŲ ŪMŪS SVEIKATOS SUTRIKIMAI SKIRTINGAIS SEZONAIMS

Beatričė Aleksaitė, Agnė Andriškevičiūtė, Erika Lingytė

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos fakultetas

Ižanga

Šeimos gydytojai yra pirminė sveikatos priežiūros grandis, į kurią kreipiasi pacientai dėl lėtinių ligų kontrolės bei ūminių ligų diagnozavimo ir gydymo. Žinant dažniausiai pasitaikančius ūminius susirgimus skirtingais sezonais, galima atkreipti didesnę gydytojų dėmesį į tų ligų simptomus bei gydymą. Taip pat labai svarbu žinoti ligų pasiskirstymą skirtingose amžiaus grupėse, kad būtų efektyviau taikoma ligų profilaktika bei prevencija, atsižvelgiant į tų grupių dažniausius ūminius susirgimus.

Tikslas

Įvertinti dažniausius besikreipiančių pacientų ūminius sveikatos sutrikimus skirtingose amžiaus grupėse bei skirtingais sezonais

Uždaviniai

1. Nustatyti dažniausių ūminių susirgimų pasiskirstymą skirtingose amžiaus grupėse.
2. Nustatyti dažniausius ūminius susirgimus rudens, žiemos, pavasario sezonais.

Metodika

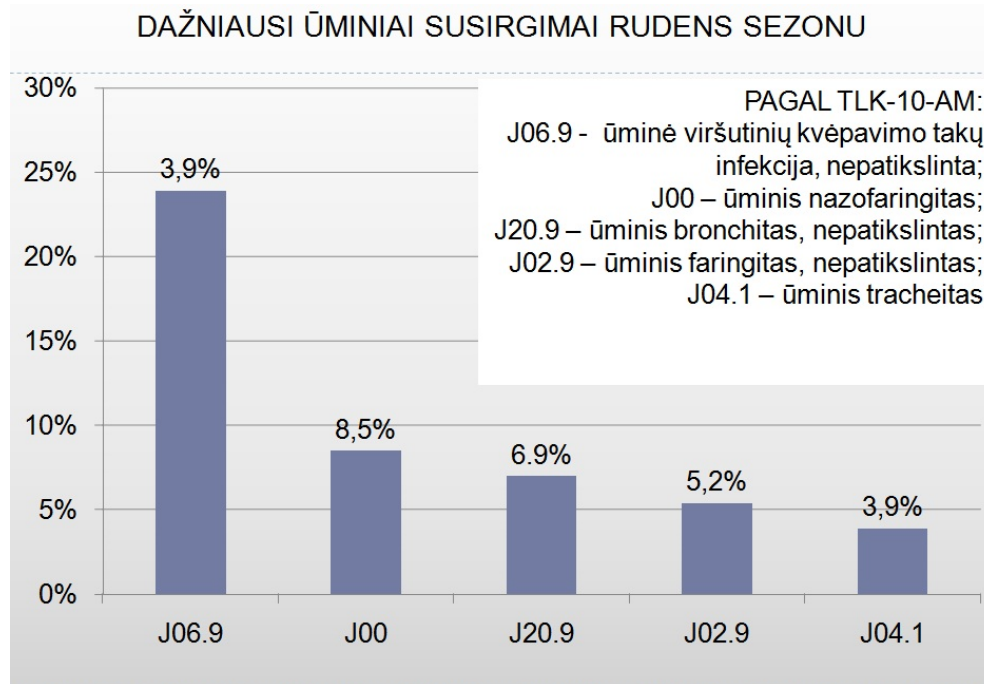
Tyrimas vykdytas nuo 2015 m. balandžio mėn. iki 2016 m. kovo mėn. Duomenys rinkti Kauno miesto Saulės šeimos medicinos centre (SŠMC). Šeimos gydytojai

pacientų vizitų metu pildė anonimines anketas apie į SŠMC besikreipiančius pacientus, pažymėdami jų apsilankymo datą, amžių, lytį bei ūminės ligos kodą, kuomet ta liga buvo kreipimosi priežastimi (ligos šifruotos TLK-10-AM kodais). Viso tyrime dalyvavo 10 SŠMC šeimos gydytojų, kurie surinko duomenis apie atsitiktinai atrinktus 1855 besikreipiančius pacientus, iš kurių atrinkti visi pacientai, sergantys ūminėmis ligomis (713 pacientų). Iš kiekvieno sezono buvo atrinkta po penkias dažniausiai pasitaikančias ligas. Pagal amžių pacientai suskirstyti į šešias grupes: ≤17 m., 18 – 24 m., 25 – 34 m., 35 – 49 m., 50 – 64 m., ≥65 m.

Duomenų statistinė analizė atlikta SPSS 20.0 statistiniu paketu. Duomenys statistiškai reikšmingi, kai $p < 0,05$.

Rezultatai

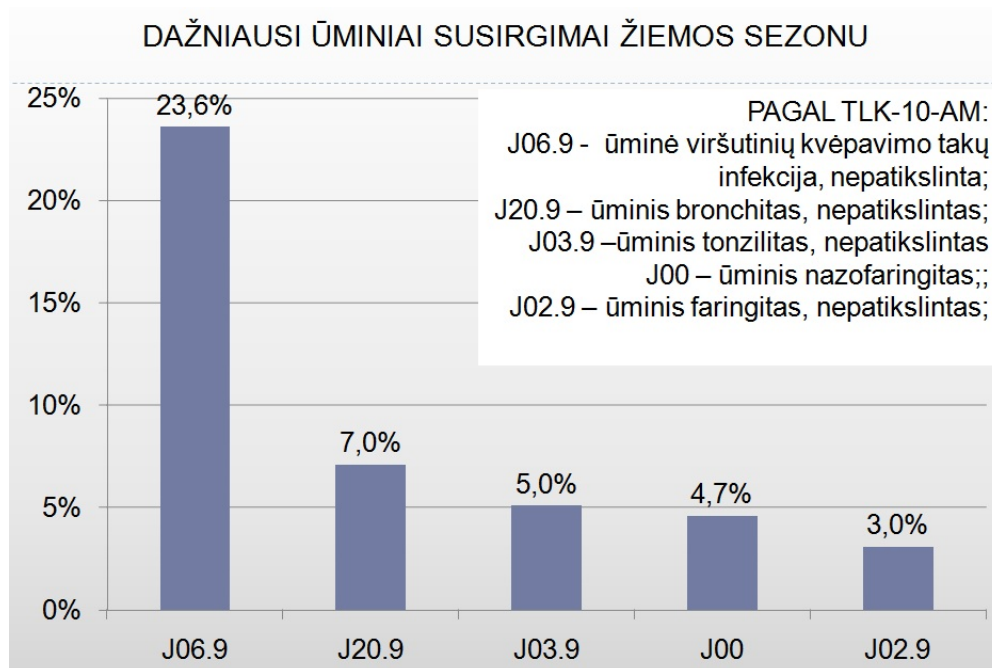
Rudens sezonu nustatyti 305 ūminiai susirgimai. Dažniausi iš jų yra: J06.9 ūminė viršutinių kvėpavimo takų infekcija, nepatikslinka (73 atvejai, 23,9 proc. visų rudens ūminių susirgimų), J00 ūminis nazofaringitas (26 atvejai, 8,5 proc.), J20.9 ūminis bronchitas, nepatikslinkas (21 atvejis, 6,9 proc.), J02.9 ūminis faringitas, nepatikslinkas (16 atvejų, 5,2 proc.), J04.1 ūminis tracheitas (12 atvejų, 3,9 proc.) (1 pav.).

1 pav. Dažniausi ūminiai susirgimai rudens sezonu

Žiemos sezonu nustatyti 301 ūminis susirgimas. Dažniausi iš jų yra: J06.9 ūminė viršutinių kvėpavimo takų infekcija, nepatikslinkta (71 atvejis, tai sudaro 23,6 proc. visų žiemos sezono ūminių susirgimų), J20.9 ūminis bronchitas, nepatikslinktas (21 atvejis, 7,0 proc.),

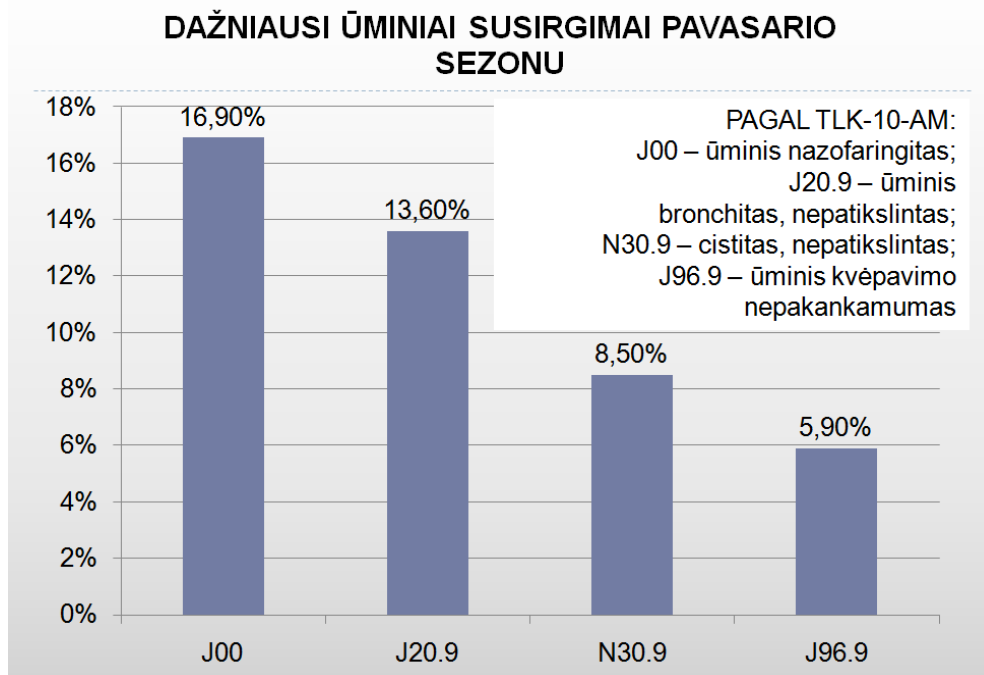
J03.9 ūminis tonzilitas, nepatikslinktas (15 atvejų, 5,0 proc.), J00 ūminis nazofaringitas (14 atvejų, 4,7 proc.), J02.9 ūminis faringitas, nepatikslinktas (9 atvejai, 3,0 proc.) (2 pav.).

2 pav. Dažniausi ūminiai susirgimai žiemos sezonu

Pavasario sezonu nustatyta 118 ūminių susirgimų. Dažniausi iš jų: J00 ūminis nazofaringitas (20 atvejų, 16,9 proc. visų pavasario ūminių susirgimų), J20.9 ūminis bronchitas, nepatikslintas (16 atvejų, 13,6 proc.),

N30.9 cistitas, nepatikslintas (10 atvejų, 8,5 proc.), J96.9 kvėpavimo nepakankamumas, nepatikslintas (7 atvejai, 5,9 proc.) (3 pav.).

3 pav. Dažniausi ūminiai susirgimai pavasario sezonu

Iš 713 pacientų, besikreipusių dėl ūminės ligos, ≤17 metų amžiaus grupėje buvo 328 pacientai, 18-24 m. – 38 pacientai, 25-34 m. – 102 pacientai, 35-49 m. – 104 pacientai, 50-64 m. – 86 pacientai, ≥65 m. – 55 pacientai. Rastas statistiškai reikšmingas ryšys tarp dažniausių ūminių ligų ir amžiaus grupių ($p < 0,001$). Ūminėmis kvėpavimo sistemos ligomis dažniausiai sirgo ≤17 m. amžiaus grupės pacientai – 276 atvejai (tai sudaro 65 proc. visų šiomis ligomis sergančiųjų ir 84,1 proc. šios amžiaus grupės ligų atvejų). Nervų sistemos ligomis - 35-49 m. grupės pacientai – 14 atvejų (50 proc. tarp sergančių šiomis ligomis ir 13 proc. šios amžiaus grupės susirgimų). Akies ir jos priedinių organų ligomis ≤17 m. grupės pacientai – 14 atvejų (37,8 proc. tarp sergančių šiomis ligomis ir 4,3 proc. šios amžiaus grupės susirgimų). Kraujotakos sistemos ligomis ≥65 m. grupės

pacientai – 9 atvejai (47,4 proc. tarp sergančių šiomis ligomis, 16,4 proc. šios amžiaus grupės ūminių susirgimų). Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligomis 35-49 m. grupės pacientai – 13 atvejų (32 proc. tarp sergančių šiomis ligomis ir 12,5 proc. šios amžiaus grupės ūminių susirgimų). Sužalojimai, apsinuodijimai ir tam tikri išorinių poveikių padariniai dažniausiai nustatyti 25-34 m. grupėje – 18 atvejų (32,1 proc. tarp sergančių šiomis ligomis ir 10,5 proc. šios amžiaus grupės ūminių susirgimų).

Išvados

1. Ūminėmis kvėpavimo ligomis dažniausiai serga ≤17 m., ūminėmis nervų sistemos ligomis – 35-49 m., akies ir jos priedinių organų ligomis - ≤17 m., ūminėmis kraujotakos sistemos ligomis - ≥65 m., ūminėmis jungiamojo audinio bei skeleto ligomis – 35-49 m.

amžiaus pacientai; ūminius sužalojimus, apsinuodijimus ir išorinių poveikių padarinius dažniausiai patiria 25-34 m. amžiaus grupės pacientai.

2. Rudens, žiemos ir pavasario sezonais vyrauja ūmios kvėpavimo sistemos ligos: rudenį ir žiemą dažniausia nepatikslinkta ūminė viršutinių kvėpavimo takų infekcija, o pavasarį – ūminis nazofaringitas

Literatūros sąrašas

1. Neuzil, Kathleen M., et al. "Winter respiratory viruses and health care use: a population-based study in the northwest United States." *Clinical infectious diseases* 37.2 (2003): 201-207.

2. Lee, Wai-Ming, et al. "Human rhinovirus species and season of infection determine illness severity." *American journal of respiratory and critical care medicine* 186.9 (2012): 886-891.

3. Linder, Jodell E., et al. "Human rhinovirus C: age, season, and lower respiratory illness over the past 3 decades." *Journal of Allergy and Clinical Immunology* 131.1 (2013): 69-77.

4. Sudha Xirasagar, MBBS, PhD, Heng-Ching Lin, PhD, and Chin-Shyan Chen, PhD. Role of Meteorological Factors in Duodenal Ulcer Seasonality. *J Gen Intern Med* 22(10):1439–46.

5. Ohmit, Suzanne E., et al. "Prevention of symptomatic seasonal influenza in 2005–2006 by inactivated and live attenuated vaccines." *Journal of Infectious Diseases* 198.3 (2008): 312-317.